

Tudósítás az MKE 55. vándorgyűléséről

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete 2024. július 17–20. között Szegeden tartotta 55. Vándorgyűlését, melynek címe: *A változás részei vagyunk: mi és MI.*

A program arra kereste a választ, hogyan tudunk kapcsolatot és egyensúlyt teremteni a 21. század technológiai újításai, legfőképp a mesterséges intelligencia, valamint a közösség (mi), a közösségi igények által vezérelt könyvtár, a kreatív, közösségteremtő könyvtárosok között. Hogyan segítheti a MI a könyvtárosokat céljaik elérésében, és milyen követelményeket, kihívásokat jelentenek számukra?

A megújult elnökség 2024-ben változásokkal, reformokkal rukkolt elő a könyvtárosok legnagyobb rendezvényén is. Olyan változásokkal, amelyek pozitívan befolyásolták a vándorgyűlés eddig megszokott menetét. Megszűnt a kisplenáris ülés, a nyitó plenáris ülésen viszont több előadást hallhattunk. Többek között Dr. Binszki József, Szeged alpolgármestere üdvözölte a vendégeket Szegeden „A tudás városában”, ahol minden 5. polgár egyetemista, és ahol 13 főiskönyvtár szolgálja a lakosokat. Gerencsér Judit, az MKE elnöke a kollégákat üdvözölve bemutatta az Egyesület új logóját és honlapját.

Megismerhettük a Kulturális és Innovációs Minisztérium Kultúráért felelős Államtitkárság Közgyűteményi Főosztályának néhány napja kinevezett új vezetőjét, Dr. Szende Lászlót, aki megköszönte elődje, Szóllás Péter eddigi munkáját. Megtudtuk tőle azt is, hogy egyelőre lekerül a napirendről a szakterületünket is érintő és sok vitát generáló, erősen központosító szándékú új kulturális törvény tervezete. A Nemzeti Kulturális Tanács ugyanis a nagyon is különböző területekre való tekintettel másfajta szabályozást látna elképzelhetőnek.

Prof. Dr. Sándor Klára, a Szegedi Tudományegyetem BTK Társadalomtudományi Intézet Örökség és Humán Információtudományi Tanszék vezetője a mesterséges

intelligencia széleskörű alkalmazási lehetőségei mellett felhívta a figyelmet annak esetleges veszélyeire is. Hangsúlyozta a MI feletti kontroll szükségességét, mert a szabadjára engedett technika könnyen életveszélyes fegyverré válhat. A könyvtárosnak olyan tudásvarázslónak kell lennie, aki segíti a felhasználót abban, hogy jól és jóra használja a MI-t.

Dr. Rózsa Dávid, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója pedig bemutatta a nemzeti könyvtár digitalizáló tevékenysége nyomán a MEK+ első tizenkétezer elektronikus könyvét. A sokféle tematikájú művek elektronikus változatai a kötelespéldány szolgáltatás alapján készültek. Ezek a jogvédett kötetek minden hazai könyvtár számára zárt hálózaton keresztül, dedikált gépeken férhetők hozzá nyitvatartási időben.

Sikaláné Sánta Ildikó, a Somogyi Könyvtár igazgatója a vendéglátók nevében köszöntötte a jelenlévőket. Megtudhattuk, hogy a konferencia szervezése igazi csapatmunka volt. Szívüket-lelküket beleadva állították össze a kulturális, sport és városnéző programokat, és mindenben tevékenyen részt is vettek, legyen az idegenvezetés vagy kézműves foglalkozás. Igazi meglepetés volt, hogy kollégáik megmutathatták sokoldalúságukat. Ezt bizonyítja, hogy két szakmánkbeli hölgy kötetbemutatójára is sor került. Istók Anna a gödöllői városi könyvtár munkatársa, az MKE főtítkára *A szemérem határai* című könyvét, illetve az esztergomi Schmoltz Margit, aki eredetileg szintén könyvtáros, *Botticelli szerelmei* című kötetét ismerhették meg az érdeklődők.

Több eseményt a könyvtárosok produkciói színesítettek. Már a nulladik nap az alsóvárosi Havas Boldogaszony Templom koncertjén, aztán később a plenáris

ülésen is bemutatkozott a SZTE Klebelsberg Könyvtár munkatársaiból alakult mlsidore kórus. Az énekkar neve Sevilai Szent Izidorra utal, aki 1999 óta az információs tudás védőszentje. Újdonság volt, hogy a szakmai programok, (pl. helyi könyvtárak látogatása) már a nulladik napon elindultak, így a szekciók előadásai időben széthúzva folytak, lehetővé téve, hogy az érdeklődők több műhely munkájában is részt vegyenek. Új szekciók is alakultak, némelyek pedig összefogva, együtt tartották meg programjukat.

Az első napon ülésezett az Elnöki, a Jogi, összevonva a Könyvtárostánárok Egyesülete és a Zöld könyvtári szekció. Ekkor került sor a KIT Szakmai Műhelyre és a Könyvtári Intézet workshopjára.

A második nap délelőttjén a Csongrád vármegyei MKE szervezet, az Év fiatal könyvtárosa, a Zenei, közösen a Gyerekkönyvtári és Közkönyvtári, valamint a Műszaki és Múzeumi, illetve a Társadalomtudományi és Tudományos és Szakkönyvtári szekció ülésezett. Ekkor került sor céges workshopokra is. Aznap dél-

után is folytatta előadásait a Gyerekkönyvtári és Közkönyvtári szekció, valamint a Határon túli, Marketing és Mezőgazdasági, valamint a közösen a Helyismereti és Bibliográfiai szekció.

A kongresszuson a hagyományokhoz híven kiállítók népes sora is bemutatkozott, a kollégák pedig könyvtárlátogatásokon vehettek részt a város különböző bibliotékáiban, köztük a Gál Ferenc Egyetemen. Közélebről megismerhettük az egyetemi könyvtár különgyűjteményeit és informatikai, valamint digi-túrákon is „túrázhattak” az érdeklődők. A közkönyvtárosok pedig foglalkozásokat látogathattak a Somogyi Könyvtárban.

A szakmai programokat a hagyományokhoz híven érdekes kulturális programok, baráti találkozó és kirándulások színesítették. Volt szabadtéri táncbemutató, éjszakai toronylátogatás a Dómban és séta Szegeden,

a fények városában. A kirándulók 6 úti cél közül választhattak. Az egyik a ma kőolaj- és földgázbányászatról ismert Árpád-kori településre, Algyőre vezetett, ahol lehetőség volt egy kellemes sétára a Tisza árterében. Egy másik úti cél a szegedi nagytáj műemlék jellegű épületekben leggazdagabb faluja Kiszombor és a hajdan a hagymatermesztésről híres Makó volt, ahol a XX. század elején József Attila, Juhász Gyula és Móra Ferenc is élt és tevékenykedett, ma pedig a Makovecz Imre által tervezett épületeiről nevezetes.

Újabb útvonal Mórahalom és Ásotthalom felé vezetett, az utóbbiban Rózsa Sándor nyomaival találkozhattak a kirándulók. Népszerű volt az ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark, ahol a Feszty-körkép tekinthető meg, valamint Sándorfalva, ahol Budai Sándor a Népművészet Mestere, citerakészítő és naiv festő tevékenységét ismerhették meg a résztvevők. Szabadkára az újonnan átadott vasútvonalon jutott el a kirándulók, ahol megcsodálhatták a település szecessziós épületeit.

Aki nem vállalkozott hosszabb utazásra, az 1879-es árvíz után újjáépült Szeged nevezetességeivel és legendáival ismerkedhetett meg.

A kirándulások során a résztvevők könyvtárakat is felkereshettek, betekintést nyerve kisebb-nagyobb községi vagy városi könyvtárak életébe.

A rendkívül tartalmas és újdonságokat is felvonultató vándorgyűlés Záró plenáris ülésén megtudhattuk azt is, hogy 2025-ben Debrecenben találkozhatnak az ország könyvtárosai.

DR. KÜHRNER ÉVA

Nyíregyházi Szent Atanáz Görögkatolikus
Hittudományi Főiskola Könyvtára